

LETNO II.

FEBRUAR 1963

ST. 2

Plani in problemi

Delovne organizacije občine Cerknica so že sprejele plane za letošnje leto. Da bi se seznanili z gospodarskimi načrti, smo sklenili, da bomo posvečali več pozornosti planom in njihovi realizaciji po posameznih kolektivih. Tokrat

150 pitancev iz proizvodnje naših živinorjskih obratov. Mleko prodajamo podjetju »Ljubljanske mlekarne« iz Ljubljane za predelavo različnih mlečnih proizvodov. Tako smo prodali lani 349.000 litrov mleka, letos pa ga

jonov dinarjev, od tega predstavljajo glavne postavke: 200 milijonov dinarjev od prodaje gozdnih sortimentov, 37 milijonov lastna primoprodaja, 11 milijonov usluge strojnega parka in 4 milijone usluge mehanične delavnice.

Naša kmetijska proizvodnja predvideva še vrsto novih investicijskih vlaganj. V letošnjem letu smo namenili investirati 12,500.000 dinarjev.

Osnovno investicijo predstavlja adaptacija tipskega hleva v Markovcu v vrednosti 5 milijonov dinarjev in priprave elaborata ter začetna dela pri gradnji remize za strojni park v znesku 3 milijone dinarjev. Nabaviti nameravamo polavtomatski sadilec krompirja v vrednosti 1,600.000 din in stiskalnico za seno za 900.000 din. Preostala dva milijona smo planirali za odkup zmije in arondacijske stroške. Lastna sredstva nam dovoljujejo le 4 milijone za investicije, ostalo pa bomo skušali dobiti pri občinskem investicijskem skladu in preko natečajev, kot je bilo predvideno na eni izmed zadružnih sej Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri ObLO Cerknica. Eden glavnih problemov, ki nas bo oviral pri našem delu, je prav gotovo sezonska delovna sila. Ne moremo si je zagotoviti, da bi nam pomagala pri pravočasnem spravljanju kvalitetne hrane. Za živilo, ki je v naših hleyih, ne moremo zagotoviti vse potrebne hrane in stelje iz lastnih površin. Tako smo kupili lani okrog 350.000 kg sena in 150.000 kg stelje. Razen tega imamo še druge težave: stanovanjsko stisko, potrebeni so seniki, pro-

Vinko Turšič

stori za spravljanje strojnega parka in drugo. Mislim, da so naši plani dovolj realni ter jih bomo z intenzivnim delom dosegli in verjetno tudi presegli.

**O DELOVNI ORGANIZACIJI
»GABER« STARI TRG NAM NA
NAŠA VPRAŠANJA POSREDUJE
ODGOVORE DIREKTOR
VINKO TURŠIČ**

Proizvodni plan in plan realizacije se vrednostno ujemata. Predvidevamo, da bomo dosegli realizacijo v višini 360 milijonov dinarjev, medtem ko je znašala lanska realizacija 300 milijonov din. Proizvajamo za domače tržišča. Tako bomo napravili okrog 6000 garnitur kuhinjskega pohištva v vrednosti 300 milijonov din, 20 tisoč kosov plošč za hladilnike v znesku 50 milijonov din.

Preostalih 10 milijonoov pa predstavljajo usluge družbenemu (Nadaljevanje na 2. strani)

Jože Mlakar

smo se ustavili pri dveh organizacijah v Loški dolini in se zanimali predvsem za proizvodne načrte, plane realizacije in nekatere probleme, ki bodo spremljali delo proizvajalcev pri izvršitvi postavljenih nalog. Obema predsednikoma delovnih organizacij KZ Stari trg in Gaber Stari trg, smo stavili dvoje vprašanj:

1. Vaši plani za leto 1963?

2. Težave?

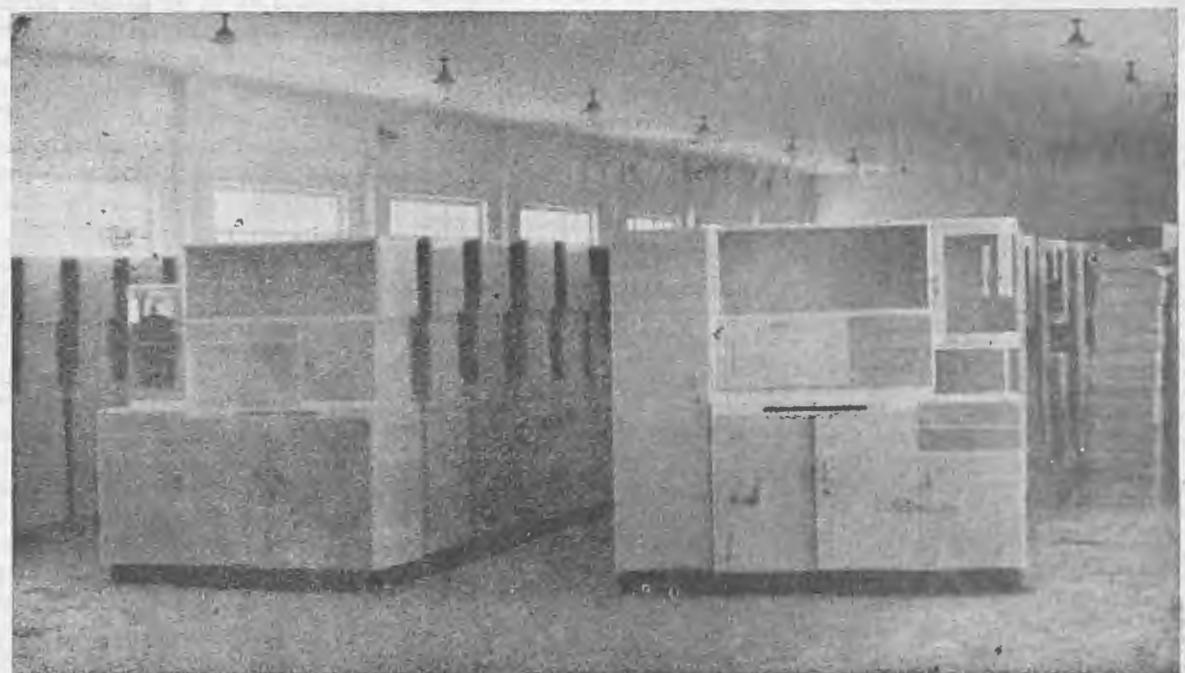
Za KZ Stari trg odgovarja upravnik Jože Mlakar:

Vrednost kmetijske proizvodnje obsega v letošnjem gospodarskem načrtu 37,700.000 din ali za okrog 6 milijonov dinarjev več kot jo ocenjujemo za preteklo leto. Od skupne vrednosti proizvodnje odpade na kmetijstvo 15 milijonov in na živinorejo 22,700.000 din. Naša zadruga ima po realizaciji zemljišč 1180 ha kmetijskih površin. Od tega odpade na obdelovalno zemljo 288 ha, 200 ha imamo gozda, 300 ha pašnikov, ostalo pa je nerodovitna površina. Z arondacijo nameravamo pridobiti letos še okrog 50 ha obdelovalne zemlje in okrog 80 ha zemlje na področju Cerkniškega jezera za pridobivanje stelje. 295 glav živine polni sedaj naše hieve. Največ je krav molznic 143 glav, 79 glav je pitancev in 73 glav mlade goveda. Živine ne nameravamo nabavljati, ker računamo na lastni prirastek.

Pitanci gredo v izvoz. Skupaj s kooperanti — zasebnimi kmetovalci smo prodali lani 350 glav goveda. V tej številki je zajetih

bomo vnovčili okrog 400.000 litrov. Navedeno količino bomo dosegli skupaj s privavnimi kmetovalci. Lastna proizvodnja mleka se bo gibala okrog 298.000 litrov. Od tega bomo porabili 54.000 litrov mleka za reprodukcijo, ostalo pa bomo dali na trg.

Plan realizacije znaša 330 milij-

Klasično kuhinjsko pohištvo je osnovni in najdonosnejši izdelek podjetja GABER iz Starega trga

FRANC POPIT na obisku

Dne 25. I. je obiskal Cerknico sekretar OKZK Ljubljana tov. Franc Popit. V razgovoru s sekretarjem OKZK Cerknica tov. Tonetom Kraševcem se je zanimal predvsem za razvoj gospodarstva v zadnjem obdobju in o nadaljnji načrtih za gospodarski napredok občin. Nekaj časa se je zadržal pri ogledu nekaterih objektov. Med drugimi si je ogledal tudi novo trgovsko hišo v Cerknici.

Že vsak 17. občan motoriziran

Število motornih vozil iz leta v leto narašča. Še posebno pa se to pozna v preteklem letu, saj je bilo na področju občine na novo registriranih 61 osebnih avtomobilov in 66 motornih koles. Tako je na našem področju 175 osebnih avtomobilov in 279 motornih koles, če pa prištejemo zraven še ostala motorna vozila, je vseh skupaj že 553. Tu niso všetki mopedi, katerih pa je približno 250. Če razdelimo vsa motorna vozila na prebivalstvo občine, vidimo, da pride na vsakih 17 prebivalcev eno motorno vozilo. V primerjavi z letom 1950 se je število motornih vozil povečalo desetkratno. Danes je že 631 oseb, ki imajo izpit za voznika amaterja, 98 je po klicnih voznikov in 61 traktori-

stov. Samo v lanskem letu je opravilo vozniške izpite 222 amaterjev. Te številke nam povedo, da se bo število motornih vozil v bližnji prihodnosti še precej povečalo, če ob tem upoštevamo še veliko interesentov, ki želijo opraviti izpit za voznika amaterja. S povečanjem motorizacije pa je problem prometna vzgoja. Tu so že nekaj napravili med šolsko mladino, vendar bodo morala avto-moto društva za prometno varnost v bodoče bolj sistematično vzgajati ljudi in jih seznanjati z osnovami prometne vzgoje. Le na tak način se bodo lahko zmanjšale številne prometne nesreče na naših cestah.

TaF

Komu koristi

Prostovoljno gasilsko društvo v Starem trgu ima svoj gasilski dom. Pred nekaj leti pa so notranje prostore pregradili oziroma prezidali tako, da en prostor sedaj uporablja KZ Loška dolina in ima v njem spravljenih 5 traktorjev. Traktorje pa ima kmetijska zadruga spravljene le začasno, ker nima svojih skladišč in imajo del strojnega parka pravzaprav pod kapom. Letos so planirali 2 milijona dinarjev za pripravo načrtov in začetna dela za remizo. Gasil-

sko društvo je poslalo 6. 12. 1962 kmetijski zadruži dopis št. 32/62, v katerem zadruži odpoveduje. Izselitveni rok je postavljen do 1. 2. 1963. Mislimo, da bi napravili s tem veliko gospodarsko škodo, če bi stroje postavili na cesto. KZ je imela že nekaj let spravljene stroje v gasilskem domu, pa naj jih ima še leto ali dve, da si zgradi svoje prostore. Zato se upravičeno sprašujemo: Komu koristi to prekanje?

Slavko Berglez

Plan in problemi

(Nadaljevanje s 1. strani)

in privatenemu sektorju. Lanski plan realizacije je znašal 240 milijonov dinarjev in smo ga presegli kar za 60 milijonov. Morda kdo misli, da gre pri tem za napako planiranje. Plan za leto 1962 smo napravili na podlagi realizacije iz leta 1961 in na podlagi istega števila zaposlenih kot v letu 1961. Vzrok povečane realizacije je predvsem večja produktivnost, delno pa tudi kooperacija s tovarno »Brest«, od katere dobivamo dele za kuhinjsko pohištvo. V skladu s povečano produktivnostjo naraščajo tudi osebni dohodki, ki se gibljejo v povprečju od 22 do 26.000 dinarjev. Po pravilniku o razdeljevanju čistega dohodka je razmerje med skladi: 85 % osebnega dohodka in 15 % skladi. Računamo, da

bomo za preteklo leto odstotek razdelitve čistega dohodka na sklade povečali na 21 %.

Največ sredstev, namenjenih za investicije, bomo vložili v dograditev proizvodne hale in družbeni standard. Tako bomo dokončno uredili obrat družbene prehrane, sanitarije in garderobe. Financiranje gradenj bomo pokrili iz lastnih sredstev. Indirektno pa izdelujemo za izvoz polizdelke, ki jih uporabljajo za proizvodnjo Himo hladilnikov.

Težave imamo z obratnimi sredstvi, ki nam jih primanjkuje. Ta sredstva povečujemo le iz lastnih zmogljivosti. Do letos smo imeli precej skrb tudi z družbeno prehrano, kar pa je zadovoljivo rešeno, saj od januarja dobivajo delavci enolončnico po vsakomur dostopnih cenah.

LT

Obračun borcev v Loški dolini

PRED KRATKIM JE BIL V KINODVORANI V STAREM TRGU PRI LOŽU REDNI LETNI OBČNI ZBOR KRAJEVNEGA ODBORA ZB LOŠKA DOLINA.

Kljud slabemu vremenu se je na občnem zboru zbral nad 200 borcev. Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da šteje organizacija ZB 516 članov in je v preteklem letu zelo uspešno delovala. Tako so v letu 1962 uredili grobišča v Viševiku in Ložu ter postavili spomenike. Sredstva so prispevali: okrajni odbor ZB Ljubljana 350.000 din, Občinski ljudski odbor Cerknica 1.000.000 dinarjev, sami člani pa so nabrali z naboljno akcijo lesa nad 1.500.000 din. Ureditve obeh grobišč pa je veljala nad 2 milijona dinarjev.

Komisija za priznanje delovne dobe je rešila 51 prošenj in jih poslala v nadaljnji postopek. Poleg tega so člani ZB v preteklem letu kupili svoj prapor, organizirali praznovanje 4. in 22. julija, organizirali pogrebe treh borcev ter opravili nad 1000 prostovoljnih delovnih ur pri ureditvi grobišč, pri spomeniku na Ulaki, kakor tudi pri ureditvi poti k spomeniku. Pod svojim okriljem ima organizacija ZB tudi muzej NOB v Ložu. Vendar bi bilo potrebno poživiti delo komisije za opis zgodovinskih dogodkov in pri zbirjanju dokumentov iz NOB, kajti le na ta način se bo muzej izpostavljal. Muzej NOB v Ložu naj bi bil v okviru Notranjske, ne samo za področje Loške doline. Zato bi bilo potrebno stopiti v stik tudi z drugimi organizacijami ZB na področju sosednjih občin. Napraviti bi bilo treba tudi spisek otrok padlih borcev, v kolikor jih se ni pri kruhu in se povezati s

kadrovsko komisijo pri občinskem ljudskem odboru. Potrebno bi bilo imenovati tudi komisijo, da bi pregledala stanje borcev po podjetjih, njihova delovna mesta, kvalifikacijo itd., kar še posebno velja za borce, ki so pred upokojitvijo.

V Loški dolini je 29 članov ZB, ki bi bili upravičeni do priznavalnine, vendar pa je to vezano na oddajo zemlje. Zato so predlagali, naj bi bodoči odbor te člane poklical na razgovor. V vasi Bačna polica so vsi starši šoloobveznih otrok člani ZB. Ti otroci hodijo v šolo 7 kilometrov daleč. Zamre bi bilo potrebno urediti prevoz. To so jim že obljudili.

Na občnem zboru so ugotovili, da je potreben nov rešilni avtomobil, katerega naj bi imela zdruštvena postaja Štari trg.

Končno so izvolili 12 članov v upravnin in 3 v nadzorni odbor ter 19 delegatov za občinsko konferenco ZB.

Slavko Berglez

Prireditve v letu 1962

V preteklem letu je bilo na področju občine 111 različnih športnih, kulturnih in zabavnih prireditiv. Če upoštevamo, da je v občini 86 različnih društev in organizacij, je število prireditiv premajhno, posebno malo pa je bilo športnih prireditiv. V občini imamo štiri kinematografe, ki so imeli 824 proslav, predvajali pa so 432 filmov.

TaF

Prošnje in pritožbe naj rešujejo v komuni

V zadnjem času se državljanji vedno bolj obračajo s prošnjami in pritožbami na urad za prošnje in pritožbe pri Izvršnem svetu LRS in na kabinet predsednika republike. V letu 1962 je bilo poslanih 16 različnih prošenj in pritožb. Pritožbe so bile s področja delovnih razmerij, socialnega zavarovanja, družbenih zaščite ter gospodarske in finančne zadeve. Velika večina pritožb je upravičena. Vsebinsko kažejo pritožbe na to, da so z raznimi odločbami kršene zakonske in celo ustavne pravice državljanov. Republiški in zvezni organi ne morejo pozнатi konkretnega primera pritožbe, zato tudi vračajo te pritožbe in prošnje v reševanje občinskim organom. Nekateri državljanji še vedno menijo, da rešujejo prošnje in pritožbe z vrha navzdol, temu pa ni tako. To lahko ugotovimo po tem, da vse prošnje in pritožbe vrnejo. Zaradi tega je sprejel občinski ljudski odbor na svoji zadnji seji sklep, da se odborniška komisija za prošnje in pritožbe razširi in vsebinsko izpopolni svoje delo. Komisija šteje pet članov, od tega so trije odborniki in dva pravnika. Delo komisije je bilo do sedaj več ali manj samo na papirju. O ponenu in važnosti občinskih komisij za prošnje in pritožbe je govoril tudi predsednik republike v ljudski skupščini ob razpravah o predosnutku nove ustave. Občinska komisija bo najlaže odpravljala napake, ki so bile čestokrat plod samovolje in birokratskega formalizma, posameznikom pa lahko prizadene veliko škodo. Komisija bo posredovala svoje mnenje tudi drugim organom, ki odločajo o stvareh in gredo mimo zakonov. Zasedala bo najmanj enkrat mesečno in bo reševala pritožbe takoj.

TaF

Misli ob občnem zboru »SVOBODE«

V četrtek, 27. 12. 1962 ob 18. uri je bil občni zbor DPD »Svobode« Loška dolina. Udeležba ni bila prevelika, vendar je bila debata živa kot še nikdar. Predsednik društva tov. Lado Furlani je izčrno poročal o delu društva kot celote in o delu posameznih sekcij. Prikazal je njihove dobre in slabe strani. Knjižnica je delala dobro razen v zimskih dneh, ker v nezakurjeni sobi ni nihče dolžan zmrzovati. Potrebno bo to urediti. Kino je kot samostojna finančna enota v društvu delal dobro, zaželeno bi bila le boljša izbira filmov. Šahovska sekcija je začela dobro z delom, vendar je potem popustila. Upamo, da bo v bodočem delu sekcije vendar zaživel, saj je zanimanje za šah zelo veliko. Peški zbor je bil vse leto agilen, sodeloval je pri vseh proslavah in je priredil dva samostojna koncerta. Želimo le, da bi se vključilo več mladine in pevski zbor. Dramska sekcija je bila tudi zelo aktivna, vendar bi bila lahko še bolj, če bi imela več možnosti. Kadra je dovolj, tudi za režiserje še ni takška stiska in vse bi šlo, samo oder imamo najmanjši v Sloveniji. Saj je nekoč celo »Pavliha« pisal o tem. Oder in ostali prostori so vzrok, da dramska sekcija ne zaživi tako, kot bi moral. Če režiser ne je, kje bodo lahko zvečer vaje za igro, če ne ve, kam bo spravil kulise in ostali pribor, da se ne uničuje, če ne veš, kje se boš šminkal in preoblačil za igro, če ne moreš napraviti scene tako kakor bi rad in še polno takih »če« bi lahko napisal, je res težko delati.

Največ govora na občnem zboru je »bilo« ravnio o tem. Pravzaprav govore o tem že vsa leta nazaj, vendar se vse ne premakne na-

prej. Povsod, koder hodiš po naši Notranjski, imajo odre, dvorane, stranske prostore, bolj ali manj urejene. Zaslužili pa bi jih najbolj v Loški dolini, ker je tu življenje najbolj razgibano na Notranjskem.

Začel sem premišljevati, kdaj bo prišel čas, da bodo v dolini začeli zidati prosvetni dom ali pa vsaj, da bi obnovili starega. Saj to ne bi bilo nemogoče. In tudi stroški ne bi bili tako veliki, da tega ne bi zmogli. Izvoljena je bila sicer komisija za adaptacijo doma, toda če ne bo zanimanja pri odgovornih, se ne bo premaknilo z mrtve točke.

Dajmo, potrudimo se, z združenimi močmi bomo to dosegli. Vsak po svojih močeh naj bi prispeval h graditvi oziroma adaptaciji doma. Odgovorne pa prosim v imenu vseh, ki jim je kulturno življenje pri srcu, v imenu vseh, ki bi se radi kulturno izživili v vseh sekcijah društva, da se zavzamejo in nas podprejo v denarnih težavah. Le blagajniško poročilo je bilo skromno, zelo skromno.

Te misli in želje so se mi porajale na poti proti domu z občnega zabora. Ko bo prihodnji občni zbor društva, naj bi predsednik v

svojem poročilu povedal veselo novico, da je dom popravljen ali pa vsaj, da so ga začeli popravljati.

Upajmo, da se nam bo ta želja izpolnila. Član »Svobode« Ravšel Franc Viševšek, p. Stari trg

V januarju je izobraževalni center organiziral seminar za člane organov upravljanja v podjetju. Seminar je trajal po 6 ur na dan, udeleževalo pa se ga je povprečno 36 slušateljev. Na seminarju, ki je bil prilagojen potrebam našega podjetja, smo predelali 10 tem.

Predavatelji pa so bili priznani ekonomisti in pravniki Delavske univerze »Boris Kidrič« iz Ljubljane. To je bil prvi tovrstni seminar na našem podjetju. Proti pričakanju je zelo dobro uspel in si podobnih seminarjev člani organov upravljanja še želijo. Ob koncu seminarja so tudi testirali in anketirali. — Na sliki: del slušateljev seminarja v klubskih prostorih pod kino dvorano v Starem trgu

Skrb za borce in invalide NOV

Z ustanovitvijo referata za zadeve invalidov in borcev NOV pri obč. LO smo v preteklem letu intenzivno začeli reševati problematiko tega področja. Pri tem referentu vlagajo prošnje za izredno upokojitev tiste osebe, ki jima je priznana dvojna doba med NOB, nimajo pa drugih pogojev za upo-

kujitev v letu 1962 osem, od teh so bile rešene štiri. Prošnje rešuje zvezni izvršni svet. Vedno več prošenj prihaja tudi za priznavalnino, ki znaša od 4000 do 8000 dinarjev. Priznavalnino dobijo aktivistki NOB, ki nimajo drugih pogojev za upokojitev in so socialno ogroženi. Takih oseb je 59. Priča-

kujemo pa, da jih bo še več, predvsem tistih, ki bodo oddali zemljo in gozdove družbi. Dostikrat se ljudje sprašujejo, zakaj tako dolgo rešujejo prošnje ali pa so te celo zavrnjene. Tega so krivi največkrat prosilci sami, ker niso dostavili vseh dokumentov. Precej je tudi takih primerov, da so za priče predlagani ljudje, ki nimajo priznanega dvojnega štetja med NOB, kakor je določeno po predpisih, sicer je priča neveljavna.

Da bi bilo delo referata olajšano in da ne bi prihajalo do nepotrebne kritike, naj si prosilci v bodočem pravočasno preskrbijo vse dokumente in navedejo take priče, ki jim je priznano dvojno štetje.

Preveč bogata letina

Komisija za turizem pri svetu za blagovni promet je analizirala stanje turizma ter dala smernice, kako naj se v letosnjem letu začne reševati posamezne probleme tega področja, kajti znano je, da turizem pri nas lahko ustvari precejšnja sredstva in postane v bodočnosti važna panoga našega gospodarstva. V letosnjem letu bodo nadaljevali gradnjo planinske koče na Slatnici. Do objekta bo speljana tudi avtomobilska cesta iz Cerknica mimo Bežja, priključila se bo že zgrajeni cesti. Prvega maja letos bo odprt v Rakovem Škocjanu turistični objekt, kar bo nedvomno velika pridobitev za razvoj turizma. Prav tako bodo letos doigradili kopališče v Cerknici, uredili okolico ter postavili bife. Da bi turizem v občini dobil širši razmah, bodo pripravili načrte za ureditev bivšega hotela »Jelen« v Pudobu in njene okolice. Že v letosnjem letu pa bodo omogočili turistom ogled snežniškega gradu. Vzporedno s tem bodo pripravili tudi načrte za ureditev Križne Jame do prvega jezera. Da bi omogočili turistom boljši dostop do Cerkniškega jezera in vasi Otoka, bodo adaptirali lesena mostova. Tako bodo vozili k jezeru lahko avtomobili in celo autobusi. Turisti, ki bodo prihajali na jezero, bodo v letosnjem letu postreženi v bifejih, ki bodo postavljeni ob jezeru. Komisija za turizem misli, da je treba nastete stvari čimprej realizirati in

končno postaviti osnove za nadaljnji razvoj. Za izvedbo tega programa so zadolžena turistična društva, gostinska podjetja in krajevne skupnosti ob pomoci občinskega ljudskega odbora.

Pri ObLO dela že od leta 1955 sodnik za prekrške. Vsako leto se najde tudi na našem področju, ki ga opravlja zanj veliko dela, ki ga opravlja v Cerknici in tudi v Starem trgu. V letu 1962 je bilo izdanih kar 798 pravnomočnih odločb. Z dejavnostjo kaznijo je bilo kaznovanih 732 oseb, z zaporno kaznijo 6 in z ukorom 60 oseb. Največ prekrškov je bilo napravljenih v cestnem prometu 346, sledi prekrški zoper javni red in mir 289, 85 prekrškov so napravili vozniki motornih vozil itd. Tudi število gospodarskih prekrškov je razmeroma visoko, saj je bilo kaznovanih kar 37 oseb. Globa znaša v lanskem letu 1,689.750 din. Denar so dobili sklad: 773.750 din republiški sklad za socialne ustanove in 916.000 din sklad za ceste. Organi tržne inšpekcijske so kaznovali 10 podjetij v znesku 46.000 din in 14 oseb z 26.009 din. 14 oseb je kaznovana tudi sanitarna inšpekcijska v znesku 7.000 din. Kajže, da so ostale inšpekcijske pozabljive na svojo dolžnost.

Največ preglavljic je imel sodnik za prekrške s sezonskimi delavci, in število voznikov je bilo treba seči v žep, hkrati pa prepovedati vožnjo od 1 do 3 mesecov na naših cestah.

Prekrški s področja gospodarstva so bili storjeni predvsem v gozdovih; ker so sekali brez dovoljenja.

Med drugimi je obravnaval sodnik za prekrške tudi 11 prestopkov mladoletnikov, ki so bili kaznovani vprito staršev z opominami.

Tak je izkupiček preteklega leta pri sodniku za prekrške. Upajmo, da bodo prejeli letos sklad manj nepotrebnih izdatkov državljanov.

LT

Številke, ki veliko povedo

Socialnemu skrbstvu in varstvu je bilo posvečeno veliko skrbi, kar je razvidno iz izdatkov, ki jih družba daje v te namene. V letu 1962 je bilo izdanih za 60 starih in onemoglih oseb 2,502.000 din. V socialnih zavodih je 26 oseb, za katere so plačali v preteklem letu 4,477.000 dinarjev, v raznih zavodih je 17 otrok, ki so defektni in so zanje plačali 4,352.000 din, za 11 umobolnih oseb so izplačali 5,600.000 din, za zdravstvene storitve socialno ogroženih je bilo potrošeno 3,023.000 dinarjev, za razne podpore so izplačali 2 milijona 200.000 din. Vsa ta sredstva so bila izplačana iz občinskega proračuna.

»GLAS NOTRANSKE«

Izhaja mesečno — izdaja ga Obč. odbor SZDL Cerknica — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Danilo Mlinar — Člani uredništva: Slavko Brglez, Franc Tavželj, Dane Mazi in Milan Strle — Tehn. urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Vrebec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb*ne vračamo

MLA DO POKOLENJE

Namesto uvoda

Na željo občinskega komiteja LMS Cerknica uvajamo s to številko novo rubriko za naše mlade bralce. Posebni uredniški odbor, ki bo delal pri komiteju, bo zbiral gradivo in objavljaj članke o dosežkih mladih proizvajalcev, pionirjev in cicibanov. Pisali bodo o stvareh, ki bodo zanimale prav gotovo širok krog mladih naročnikov našega lista. Če pa bo delo prepuščeno izključno uredniškemu odboru mladih, prav gotovo ne bomo želi zaželenih uspehov. Prav bi bilo, da se tudi vi oglasite iz vašega kraja, tovarne ali šole in prispevate svoj delež zares pestrim in vsebinskim izpopolnitvam naše strani. Včasih se bo prav gotovo zgodilo pri vas tudi kaj tako zanimivega, da bo potrebna morda tudi roka kakega našega sodelavca. Mogoče se bodo pojavile težave, problemi ali pa tudi zanimivosti, ki jih sami ne boste mogli opisati in spraviti pred objektiv. Takrat bomo prav gotovo tudi mi priskočili z veseljem na pomoč. Želimo, da nam razen prispevkov, ki lahko obsegajo vsa področja dejavnosti mladih ljudi, pošiljajte tudi nasvete in pripombe k objavljenemu gradivu. Dopise lahko pošljate na občinski komite LMS Cerknica ali pa kar na uredništvo lista.

Pridružujemo se željam mladih bralcev po uvedbi njihove strani v naš lokalni tisk s toplo željo, da bi imel uredniški odbor »MLADEGA POKOLENJA« srečno roko pri odbiranju gradiva in kvalitetni obdelavi uspehov mladega rodu.

Uredništvo

MIHOVI

Tam na južni strani vasi Babno polje, skoraj tik ob robu gozda, je še med vojno stala prijazna starinska hišica z gospodarskim poslopjem. V tej hišici je prebivala družina Mihovih, kot se je to reklo po domače. Mihov oče je bil napreden človek. Prav tako je bila z naprednimi idejami prežeta vsa njegova družina. Kot pretežna večina moških iz vasi, tako je bil tudi Mihov oče izvrsten gozdni delavec, ki je desetletja delal v gozdovih doma in na tujem, da bi preskrbel svojo številno družino. Mihova družina je bila ena izmed prvih v Babnem polju, ki se je že leta 1941 pridružila osvobodilnemu boju in je neomajno stala na strani OF in partizanskih borcev do osvoboditve.

V povojnih letih pa so se tiho za vedno poslavljali člani te partizanske družine. Skoraj neopazno so odhajali drug za drugim: oče, mati, sin Tone in hčerka Marica. Vsi štirje so dobili zadnje domovanje na vaškem pokopališču, štirje, ki jim je sicer prizanesla vojna vihra, vendar so zaradi izčrpanosti in prestanega trpljenja prezgodaj legli v grob.

—
Septembrski dnevi leta 1942. Neke teme noči je rahlo potrkalo na vrata Mihove

hišice. »Kdo je?« se je v postelji oglasil Mihov oče, skoraj sedemdeset let star možakar. Prebudila se je tudi mati. »Jaz sem, Tone,« se je začulo pred vratimi. »Tone je prišel,« se je razveselila mama. Oče pa je hitel odpirat. Vstopil je partizan s puško v roki, domači sin Tone, borec v Loškem odredu.

Bil je videti močno utrujen in zaskrbljen. V sobi je brlela petrolejka in mati se je sukala v kuhinji, da bi nasilita lačnega sina.

»Oče,« je po kratkem molku spregovoril Tone, »napadli smo Italijane in belogardiste v Loški dolini. Akcija je zelo uspela, fašisti pa bodo še dolgo pomnili. Tako smo zaprli usta belogardistom, ki so na vso moč trobili, da je partizanstvo uničeno in da se le redki potikajo po gozdovih. Sedaj pa so naše partizanske družine v veliki nevarnosti, kajti domači izdajalci se bodo skušali maščevati nad svojci,« je menil sin. »Moj bog, kakšne čase smo doživel, kdaj bo konec tega gorja,« je zavrdihnila mati. »Štirideset jih leži v Vražjem vrtcu, pred kratkim smo jih devet na pol razpadlih prepeljali iz Jermendola, z Raba prihajajo vznemirljiva poročila, polovico vasi je požgane,« je tožil stari Mihov.

»Vse to nam bodo fašisti še draga plačali,« je odvrnil Tone. »Ne bo več dolgo, ko bomo pregnali fašistično in belogardistično spojat z naše zemlje. Potem bomo živel v miru in si urejevali življenje tako, da nam bo najbolje,« je nadaljeval sin. Potem pa je odločno dejal: »Mama in

Imeli smo že predavanja o filmski vzgoji, o jazzu, o predlogu osnutka statuta občine Cerknica.

Na klubskih večerih uvajajo poleg predavanj tudi debatne večere o najrazličnejših aktualnostih doma in po svetu, s področja zunanje in notranje politike, gospodarstva, kulture in telesne kulture. V programu imajo predavanja: Pomen telesne kulture v naši socialistični družbi, Turizem v naši komuni, Industrija v našem kraju, Pomen kmetijstva v naši občini. Uprizoriti misljijo tudi mladinsko igro, saj na ta način najlaže pridejo do takoj potrebnih finančnih sredstev.

Najbolj razveseljivo je to, da misljijo uvesti tako dolgo pričakovani plesni tečaj, na katerem se bodo učili poleg standardnih plesov tudi novejše.

Po končanem tečaju pa bo plesni venček s tekmovanjem plesnih parov in družabnim večerom.

Važen predmet na plesnem tečaju bo vsekakor boniton, saj vidis na naših plesiščih vse drugo, samo konkretnega odnosa do plesalk ne. Zelo dobro je, da mladinski aktiv sodeluje s KUD Rakel, ki mladini pomaga ne samo s predlogi, marveč tudi z dejanji. Po anketi, ki je bila izvedena pretekli mesec, vidimo, da najbolj zanimajo mladino:

kulturno-zabavne prireditve in telesno-vzgojno udejstvovanje. Rada pa bi se tudi čim bolj seznanila z domačo problematiko, turizmom, kmetijstvom, industrijo itd.

Problem naše mladinske organizacije pa je ta, da ne delamo z delavsko mladino. V mladinski aktiv na Rakelu je vključena pretežno večina učencev, dijakov ali študentov.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Delo in načrti

mladinskega aktivna Rakek

Mladinski aktiv na Rakelu je dosegel v kratkem obdobju zelo lepe uspehe. Dosegli so tisto, kar so že vsi dolgo časa želeli — razumevanje in upoštevanje mladine.

Saj mladina ravno v sedanjem času, ko je tempo razvoja zelo nagel, potrebuje pomoci in razumevanja vseh tistih, ki delajo z njo. Razumeti moramo, da na mladini gradimo vse tisto, kar smo pridobili izkušenj od starejših.

Dela je mnogo. Uvedli smo novitete, ki jih v sedanji praksi še niso uporabljali. Naj omenim samo nekaj glavnih: Uvedli smo klubske večere. Organizacija je uspela in so zelo dobro obiskani.

oče, kar hitro se odpravita, ker bosta šla z menoj v gozd. Prišel sem po vaju, ker vama grozi nevarnost. Iz Loške doline je že odšlo precej partizanskih družin v snežniško pogorje in tudi iz naše vasi bosta šli Blažkova mama in njena snaha Anica z obema otrokom. Blizu Bele vode bomo za naše družine pripravili nekaj barak in tam boste v miru počakali svobode. Bolje in varneje bo tam za vas, kot pa če bi ostali tu v vasi in čakali, kdaj bodo prihrameli fašisti in domači plačanci, da vaju ustrelje ali pa odvedejo v uničevalno taborišče, kjer bi umrla od gladu in hudega.« V sobi je zavladala tišina, slišalo se je samo tiktakanje stare stenske ure, ki je že kdo ve koliko let merila čas.

»Če je tako, pa pojdiva! Ali ne, mati?« je presekal tišino glas Mihovega očeta. »Jaz se prav nič ne bojim življenja v gozdu, čeprav sem še star. Od mladih nog sem delal v gozdovih in moram reči, da sem dobršen del svojega življenja preživel v hosti. Bojim se le, kako bo z materjo, ki ni več trdnega zdranja,« je povedal.

»Le nič se ne boj zame, stari.« je odvnila mati. »Tudi jaz sem vajena težav in poznam življenje v gozdu. Ko te ni bilo doma, sem se moral sama ukvarjati z otroki, obdelovala sem našo nerodovitno zemljo, vlačila drva iz gozda in se mučila na žive in mrtve. Treba je bilo živeti in preskrbeti otrokom kruha in obleke, zakaj tvoj zaslužek ni zadostoval, da bi družina lahko brezskrbno živila,« je govorila.

Kakšno zabavo si želi mladina?

Nekateri starejši menijo: »Oh, kakšna je ta mladina! Samo plesala bi.« To velja morda za mladino v mestu, toda na deželi prav gotovo ne. Večkrat smo obiskali razne plese ali plesne vaje, toda udeležba je bila zelo skromna.

O plesu in o marsičem drugem je pri občinskem komiteju razpravljala komisija za društveno aktivnost. Ta komisija naj bi vodila v povezavi z občinskim svetom za kulturno tribuno.

Pripravila si je program. Govoriti o enotnem občinskem programu je težko, kajti posamezni aktivni imajo različne možnosti. Vendar si je komisija sestavila takšen program, v katerem bodo sodelovali vsi aktivni.

Nekaj točk programa vam lahko razkrijem. V marcu bo oddaja »Spoznavaj svet in domovino«, v aprilu »Revija dramskih del«, v maju oddaja »Pokaži, kaj znaš«, v juniju shod mladine treh komun v Kamniku. Razpravljali smo tudi o plesu in prišli do zaključka, da naj ima vsak ples, ki ga priedimo, če hočemo, da bo mladega človeka privlačil, tudi program. Na plesu naj ne točijo alkoholnih pijač. Poleg tega bi

(Nadaljevanje s 4. strani)

Vemo pa, da prav delavska mladina potrebuje ne samo duševnega, temveč tudi telesnega razvedrila.

Zaradi tega mislimo navezati tesnejše stike z okoliškimi aktivnimi in z aktivnimi v podjetjih. Upam, da bo delo res uspelo in teklo, kot teče do sedaj.

J. M.

Na obzoru se je že svetlikala žarja, ko so trije obloženi ljudje zapustili hišico. Sin je zaklenil vrata in oddal ključ sestri Marici, ki je živila z možem, upokojenim nadučiteljem, Božidarjem Šulerjem v vasi. Skupina partizanov z begunči-svojci se je vzpenjala po razritem kolovoru čez Gape do Vrha in od tam naprej po cesti.

V bližini Bele vode, kjer je tekla stara jugoslovansko-italijanska meja, je v gozdru zraslo celo naselje. Borci Loškega odreda smo pripravili potrebno in uredili nekaj barak. V te se je vselilo kakih osemdeset starcev, žena in otrok. Bilo je to begunško taborišče ali »civilni logor«, kot smo to naselje imenovali. Partizani smo se trudili, da bi begunčem pomagali pripraviti zaloge hrane za zimo. Ni minilo dolgo in že je bilo taborišče dobro založeno s krompirjem, koruzo, maščobo, mesom in drugimi prehranbenimi predmeti. V začetku decembra je naša enota zapustila snežniške gozdove. V taborišču so ostali le bolejni borci in straža. Sovražnik je kaj hitro začutil, da smo odšli v druge kraje, zato je izkoristil priliko. Močne sile Italijanov in belogardistov so stikale po snežniškem pogorju.

Deževen decembrski dan leta 1942 je bil. Lilo je kar curkoma. Begunci so se stiskali v barakah in mašili luknje, od koder je curljala voda. Teda, bilo je ob drugi urji popoldne, je zagrmelo. Sicer pa pri-

bilo potrebno ustanoviti še posebno komisijo za tisk in propagando. Njena naloga bi bila, objavljati vse novice o delu mladih ljudi.

In še bi lahko pisal o našem programu, toda bolje je, da izpolnímo majhen program, kakor da o velikem samo govorimo in sanjam.

T. C.

Tudi mladina naj bi reševala gospodarske probleme

Pri občinskem komiteju LMS — Ceknica je formirana komisija za delavsko in družbeno samoupravljanje. Komisija ima izdelan program dela za leto 1963, katerega bo skušala s pomočjo mladinskih aktivov ter ostalih političnih in samoupravnih organov v gospodarskih organizacijah sistematično izvajati.

Naloga te komisije je: da skrbi za sistematično izobraževanje mladih v samoupravnih organih, da pomaga in sodeluje pri organizaciji proizvodnih konferenc v gospodarskih organizacijah ter da razpravlja in sodeluje pri reševanju problemov, ki se pojavljajo na področju gospodarstva.

Komisija je na eni svojih sej obravnavala najrazličnejše probleme mladih, ki se pojavljajo v delovnih kolektivih. Med drugim je bilo veliko govora o stanovanjskih problemih mladih, o moralni vzgoji mladih oz. njihovi zavesti in o odgovornosti posameznika kot proizvajalca in uprjalca na delovnem mestu.

Jasno nam mora biti to, da sama mladinska organizacija preko proizvodnih konferenc ne bo mogla rešiti vseh problemov, temveč bo morala to problematiko nakazovati organom delavškega samoupravljanja, pri tem pa bodo morali pomagati še vsi ostali,

predvsem mladi člani samoupravnih organov, mladi člani ZK in mlada tehnična inteligenco.

Zaradi tega je komisija sprejela na svoji seji dva važnejša sklepa, ki ju bo morala realizirati do konca februarja 1963:

— Organizirati mora v vseh gospodarskih organizacijah proizvodne konference, na katerih naj mladi obravnavajo problematiko gospodarske organizacije, odnosno izvajati.

— Tri članska komisija naj po vseh gospodarskih organizacijah razpravlja o mladini s predsedniki sindikalnih podružnic, sekretarji ZK, predsedniki DS in predsedniki mladinskih organizacij.

Posvetovali naj bi se tudi o tem, kako izboljšati delo mladinskih organizacij pri reševanju gospodarske problematike, kako urediti stanovanjske probleme mladih, kako izboljšati sodelovanje s političnimi organizacijami in samoupravnimi organi ter kako in na kakšen način dvigniti moralno raven naše mladine.

S tem bomo skušali doseči to, da bo ljudska mladina v komuni resnična tribuna mladih občanov in pobudnik najbolj progresivnih idej, ki naj jih povezuje s prizadevanjem vseh organizacij in samoupravnih organov.

MH

Mladinci v Loški dolini radi obiskujejo kinopredstave v Starem trgu. Predstava je po Novem letu iz objektivnih težav odpadla, mladinci pa so si privoščili zimsko razvedrilo. V večernih urah se je več mladincev dogovorilo, da bodo napravili sneženega moža. Tako je v pičilih treh urah zrasel v središču Starega trga nad 6 metrov visok sneženi mož, ki so ga naslednjega dne občudovali vaščani. Pogled nanj je sleheremu, četudi je bil slabe volje, vzbudil nasmeh.

sluhnimo priovedovanju tovarišice Ane Mlakar: »Z menoj sta šla štiriletna hčerka Anica in poldrugo leto stari Jožek. Ni bilo dovolj, da sem izgubila moža Jožeta, aktivista OF, ki je padel pod streli fašističnih krvnikov v Vražjem vrtcu, tudi sama sem morala zapustiti dom in oditi v gozdove. Tisti dan sem že dopoldne slekla obo otroka in se pripravljala, da bi oprala njuno perilo.« Ob dveh popoldne je obiskala Anico svojo staro mater Skolastiko, ki je stanovala v drugi baraki. »Mama, mama, Italijani gredo!« je vsa zasopla in na smrt preplašena pritekla hčerkica. Začulo se je streljanje in preklinjanje. »V naglici sem pograbila otroka in zbežali smo v največjem nalivu,« je nadaljevala, »tedaj je padel tov. Avsec.«

Vsi premočeni in drgetajoči od mrazu smo tavali naokrog, da si rešimo golo življenje. Mračilo se je že in umikali smo se v dežju proti Milanovemu vrhu. V daljavi se je svetila luč. Ali so tam fašisti? nas je zaskrbelo. Tipali smo z največjo opreznostjo proti svetlobi. Nekaj tovarišev je šlo naprej, da bi ugotovili, kaj se skriva za lučjo. Mokri do kože in premraženi smo se kmalu zgneti v majhno barako, v kateri je prebival begunec Pekov Frane iz Prezida. Ta je vzel v gozdove družino in žena je držala v naročju komaj štirinajst dni starega otroka, ki ga je rodila v kolibji. Ogreti smo se in posušili, drugo jutro pa smo se vrnili. Pravo razdejanje smo našli na mestu, kjer je bilo taborišče. Težko pridobljene zaloge

hrane so šle po zlu. Barake so bile požgane, vse je bilo uničeno. Kaj sedaj? Začeli smo iskat drugo mesto za novo taborišče. Mihov oče se je z vsemi silami trudil, da smo kmalu zgradili nove barake. Moja uboga otroka! Nisem imela odeje, da bi ju pokrila v noči. Pa je prišel visok partizan, v rokah je držal debelo odejo in dejal: »Tovarišica, prinesel sem ti odejo, da boš pokrila otroka, saj vem, da ti je hudo, ker si igubila moža.« Še danes sem neznanemu tovarišu hvaležna, ker mi je pomagal v stiski.«

Kadar obiščem svojo rodno vas, me potanese na vaško pokopališče. Tu poleg številnih borcev spi nevzdržano spanje partizanska družina Mihovih iz Babnega polja. Oče, mati, sin Tone in hčerka Marica. Vsi štirje so bili aktivisti. Vse svoje sile in sposobnosti so posvetili boju za zmago ljudske revolucije. Svobodo so še uzrli, potem pa so prehitro omagali.

V živem spominu so mi še vst. Tone se je že leta 1946 vrnil iz JA kot invalid. Potem je s protezo hodil po vasi. Nekaj let je bil tajnik KLO v Babnem polju. Kmalu pa so stekli njegovi dnevi.

Mihova partizanska družina pa ni izumrla. Iz tujine se je vrnil prvorjenec Janez z družino. Spomin na pokojne Mihove pa je še vedno živ in ne bo zbledel, zakaj stali so kot hrast v vitarju v najtežjih dneh naše zgodovine.

Logarčkov Jože

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

Nekaj o plastiki

Malokateri član kolektiva Kovinoplastike Lož se je zavedal, kako pomembno je bilo to, da smo začeli predelavati plastične mase. Kako široke možnosti imamo za predelovanje in kaj vse se da izdelati iz plastike! Plastične mase spodravijo kovine in se vsak dan bolj uveljavljajo v industriji ali pa v široki potrošnji. Proizvodnja, za katero se je podjetje odločilo, je zahtevala precejšnjega napora posameznikov in celotnega kolektiva.

Danes se našemu obratu plastične lahko čudi strokovnjak ali pa lajk, saj smo dosegli takhe uspehe na tem področju. Lahko rečemo, da je naš primer edinstven v naši deželi, saj smo z lastnimi silami in neomajno voljo do napredka ustvarili pogoje za predelavo plastičnih mas.

Renomeja pri kooperantih in kupcih naših plastičnih izdelkov ni mogoče opisati. Povpraševanje je toliko, da so sedanje zmogljivosti polovico premajhne in mora podjetje vsak dan zavračati zahteve potrošnikov, ker ne more prevzeti naročil.

Do sedaj je podjetje predelovalo plastične mase s stroji in

orodjem lastne proizvodnje. Orodje so izdelali domači strokovnjaki, ki so si z organsko rastjo podjetja pridobili strokovno znanje in ga vsak dan uporabljajo v prid podjetja.

Podjetje ne misli ostati na pridobljenih lavorikah, pač pa neprestano išče novih možnosti za povečanje in razširitev proizvajalnih sredstev in svojega assortimenta. Korak za nadaljnji napredok pomenita za podjetje uvožena modernejša stroja za predelavo plastičnih mas.

Enega od teh bo plačalo podjetje z lastnimi sredstvi, drugega je izposlovalo podjetje, s katerim delamo v kooperaciji in je namenjena celotna proizvodnja za izvoz.

Poleg navedenega je treba podudariti tudi to, da smo začeli proizvajati tudi predmete iz bakelite. Izdelujemo predvsem predmete večjega formata, ker imamo za to ustrezone težke stiskalnice, ki bodo začele v kratkem obratovati. V delu so tudi načrti za orodje, ki bo težko nad 2 toni.

Cas teče in naše podjetje se razvija. Upamo, da bomo tudi v letu 1963 dosegli veliko.

O embalaži

V našem podjetju je vsak dan bolj potrebna dobra embalaža. Morda vas bo zanimalo, da smo v preteklem letu porabili skoraj 1900 leseni zabojev različnih velikosti. Seveda pa moramo pri tem upoštevati, da nekatere podjetja vračajo embalažo, da jo ponovno napolnimo, kar zmanjšuje vrednost nabave novih zabojev. Računi kažejo, da se ca. 66 % zabojev vrača na ponovno polnjenje in je bilo torej nabavljenih ca. 34 % novih zabojev, kar je ca. 6500 kosov.

Za nakup embalaže smo morali v preteklem letu odštetiti skoraj 13.000.000 dinarjev. Ker pa je tako embalaža težka, smo morali poleg tega odštetiti še 30 % vrednosti. To smo porabili za prevoz po železnici ali avtomobilih. Da bi

zmanjšali stroške za nakup, prevoz in vzdrževanje embalaže, smo sklenili uporabljati kartonske ovoje. Prve pošiljke pričakujemo v sredini prvega četrletja. Namejena pa je predvsem za embaliranje vseh vrst plastičnih izdelkov ter bergman doz in zaščitnih napetostnih stikal. Zanimiv je podatek, da je kartonska embalaža lažja od lesene najmanj 4 ×, poleg tega pa je tudi skladiščenje mnogo enostavnije, ker ne potrebuje toliko prostora.

V najkrajšem času mislimo parkirati v kartonske ovojnice vse vrste karnis kot: Smežnik, Loždol, Avala in to v vseh velikostih. S tem bomo prihranili prostor in denar. Trudili se bomo, da bi v bodočem karton uporabili tudi za embaliranje kovinskih izdelkov.

Veseli fantje v Kovinoplastiki

Resnično so veseli, ne pa taki kot smo mi. Veseli so zato, ker nam večkrat zaigrajo kakšno veselo, poskočno melodijo in tako tudi nas spravijo v dobro voljo. Sicer pa ni »Veseli fantje iz Kovinoplastike« njihov uradni naziv.

Obiskal sem jih in jih povpršal o njihovem delu. Šest jih je; torej sekstet. Da pa bo družba popolna in da bi izboljšali svoj program in kvaliteto, so si našli še pevko. Vsi so dopoldne zapošleni na odgovornih delovnih mestih. Fantje igrajo v okviru sindikata Kovinoplastike, ker jim je sindikat omogočil tudi začetek.

Najraje igrajo narodne, pa tudi »šlagerjik« jim ne delajo tako velikih težav. Kar lepo število imajo lastnih skladb. Skladatelja sta

France Žnidaršič in Ivo Klavs. Skladbe si priredijo za svojo zasedbo sami, to se pravi, da si sami aranžirajo.

Morda vas zanima, kje vse so že igrali. Gostovali so po vseh krajinah naše komune in tudi izven njenih meja. Nekaj časa so bili stalni gostje v Čabru. Nastopili so tudi že na oddajah »Pokaži, kaj znaš v Ljubljani in v domačem kraju.«

Brez vaje se ne pride nikamor, tega se tudi oni zavedajo, zato pridno vadijo. Ker podnevi nimačo časa, se zberejo navadno zvezcer in jih je slišati še pozno v noč. Zato se opravijočo jezijo njihove »boljše polovice«, da jih ni nikoli doma. Saj je tudi resnično: zvezcer vajē, v nedeljo pa gostovanja.

Mogoče vas zanima . . .

- da v obratu plastičnih mas v Pudobu izdelujejo več vrst fiol za tablete, potrebuje jih farmacevtska industrija;
- da izdelujemo pol ducata različnih vrst raznih specjalnih plastičnih stekleničk za potrebe farmacije;
- da bo v začetku februarja seminar za oddelkovodje, na katerem bodo predelali organizacijo proizvodnje in tehnično dokumentacijo;
- da predvidevamo izdelovanje precejšnjega števila artiklov iz plastične mase za široko potrošnjo;
- da je podjetje prispevalo za obdaritev otrok ob Dedi Mrazu 200.000 din, sindikalna podružnica pa 50.000 din;
- da izdelujemo v obratu okovja Lož, livarni Markovec in Babnem polju nad 250 vrst različnih kovinskih izdelkov: gradbeno okovje, pohištveno okovje, razne druge izdelke kakor tudi specialne izdelke po naročilu kupcev;
- da je podjetje naročilo 55 priročnikov »Tablice za metalce«, predvsem za oddelkovodje in orodjarje;
- da je sindikalna podružnica naročila za svoje člane 280 ton premoga za leto 1963;
- da pripravljamo v obratu stikal v Pudobu proizvodnjo zaščitnih napetostnih stikal za potrebe gospodinjstva in industrije;
- da prejema topli obrok med delovnim odmorom že 364 članov kolektiva;
- da proizvajamo inštalaterski material, bergman doze, pipe in uvodnice;
- da je v letu 1962 prišlo v podjetje 111 novih delavcev in odšlo 67 delavcev;
- da je v podjetju zaposlenih 544 delavcev, ki proizvajajo cca 300 različnih artiklov;
- da se bodo udeležili trije člani kolektiva seminarja organizacije priprave dela v Bohinju, ki bo trajal od 11. do 23. februarja;
- da je disciplinska komisija v letu 1962 obravnavala 11 prestopkov, od katerih je tri denarno kaznovala in tri pa odpustila.

Leo Grom zopet v domačem klubu

Na našem področju ima kegljaški šport velike tradicije in je priljubljen pri prebivalstvu. Vsakdo ve, da so kar trije državni reprezentanti z Rakeka. Pomanjanje denarja je kegljaški klub Rakek spravilo na rob propada, čeprav je bil klub med prvimi v Sloveniji. Dobri tekmovalci so zapustili domači kraj in se vplivali v ljubljanske klube. Tako je to področje zgubilo blesteče zvezde v kegljaškem športu. Nedavno so predstavniki občinskega ljudskega odbora in gospodarskih organizacij sklenili dvigniti ta šport. Služil naj bi za rekreatijo

delovnih kolektivov, saj zares sodi v naše kraje. Najprej bodo zgradili štiristezeno kegljišče v Cerknici. Objekt bo postavljen med Breštovo upravno stavbo in restavracijo. Tu bo urejen športno razvedrilni prostor s plavalnim bazenom in baliniščem.

Znani tekmovalci: Leo GROM, Janez HOMOVEC, Zvone KUM so že obljubili, da bodo prestopili k novemu klubu, Grom pravi, da bo kmalu vzgojil ekipo, ki bo lahko nastopala na državnih prvenstvih in se borila za najvidnejša mesta.

MaD

Gostišče v Škocjanu bo odprto 1. maja

Kot na gradnjo vseh objektov je zima močno vplivala tudi na gradnjo gostišča v Rakovem Škocjanu. Objekt bi bil dograjen že koncem lanskega leta, če ne bi nastopila zima skoraj dva meseca prezgodaj. Gostišče je skoraj dograjeno, nedokončana so ostala plesarska dela in fina montaža. V delu so tudi načrti za ureditev okolice. Poleg objekta bo terasa, ki bo tudi restavracijski prostor, plesišče, balinišče in parkirni prostor. Elektrika bo napeljana v

Škocjan do konca marca. Pogodbe za opremo restavracije, spalnic in kuhinje ima gostinsko podjetje že narejene. Tako lahko zagotovo računamo, da bo prvega maja gostišče izročeno namenu.

Občinski ljudski odbor misli tudi na izdelavo urbanističnih načrtov za Rakovo kotlino. Tako ne bi bilo težav z določanjem lokacij za nove objekte predvsem weekend hišice, za katere bo tudi predviden prostor.

MaD

Komandir Viktor

Srečal sem ga jeseni 1942 po tisti hudi italijanski ofenzivi, ki je nameravala uničiti partizansko vojsko. Bil sem v drugi četni drugega bataljona Notranjskega odreda. Tedaj smo taborili v Snežniškem pogorju, bližu znanega studenca pri Otrbovcu. »Kdo je visoki, suhljati človek, ki nosi očala?« sem vprašal svoje soborce. »Ali ga še ne poznaš? To je vendar partizan Viktor, doma iz Loške doline. Poglej samo njegovo puško! Na njej je pritrjen daljnogled. Vedno ima skrbno očiščeno in podmazano, da se sveti kakor sonce. Krogla iz Viktorjeve puške nikdar ne zgreši cilja!« so govorili tovariši.

Bil je pust jesenski dan. Megle so se vlekle nad dolinami. Stiskali smo se v kotlini in se pogovarjali o tem, če bomo tudi mi morali zapustiti snežniške gozdove in oditi v druge kraje, kot so pred nami že odšli na Primorsko borci Loškega odreda. Bili smo tudi pošteno lačni, saj že več dni nismo zaužili ničesar toplega. Pa je prišel od nekod partizan Viktor in se nam pridružil. »Ste lačni, kaj?« je dejal in se zvito nasmehnil. »Seveda smo, saj že nekaj dni nismo ničesar toplega jedli!« No, počakajte malo. Zavil je v globino gozda. Čakali smo in si greli roke nad žerjavico. Čez kakko uro je nekje v bližini počil strel. Kmalu nato se je vrnil Viktor in ukazal z zadovoljnim nasmehom: »Trije naj gredo z mano, da bodo pomagali nositi!« Kmalu je ležal v taborišču jelen z dolgimi rogovimi.

Ni minilo dolgo in že je vrelo meso v kotličkih. Potešili smo si lakoto. Z Viktorjem sta bila v partizanih tudi njegova žena in nedoletni sinček. Nekoga dne, ko smo se po dolgem in utrujajočem pohodu vrnili v taborišče, me je obiskal Viktorjev sinko. »Si ti partizan Logarček, doma iz Babnega polja?« je hotel vedeti. »Sem, toda zakaj to vprašuješ?« sem odvrnil. »Veš, moj očka je imenovan za komandirja čete, ti pa za komisarja. Oba bosta vodila drugo četo in preprisan sem, da se bosta tudi dobro razumela,« je dejal in se vrnil v barako, kjer se je s šivanjem ukvarjal njegova mati.

Res je bilo tako. Oba z Viktorjem sva bila poklicana v štab bataljona, da se seznaniva z novimi dolžnostmi. S komandirjem Viktorjem sva se spoprijateljila in postala zelo dobra bojna tovariša. Noč za nočjo smo hodili v akcije. Napadali smo utrjene belogardistične postojanke, postavljali zasede, patruljirali, revvizirali pri naših nasprotnikih in podobno. Viktor je bil sposoben komandir. Vendar je hladnokrvno, trezno in premišljeno ukrepal. Bil je redikobesen. Zdel se mi je kot nekak Špartanec, ki se trudi, da bi z malo besedami veliko povedal. V četi so ga vsi zelo cenili in spoštovali.

V Snežniškem pogorju nismo ostali. Krenili smo v druge kraje. Za »slovo« smo pred odhodom še demonstrativno na-

padli belogradistično postojanko Pudob v Loški dolini. Temu so sledile akcije na območju Loškega potoka, Bloške planote in Mokrca.

Za božič 1942 je Šercerjeva brigada napadla utrjeno belogardistično postojanko Runarsko na Bloški planoti. V tej akciji je sodelovala tudi naša enota. Jaz sem bil v zasedi, Viktor pa je sodeloval pri akciji. Bila je mrzla decembriska noč. Burja je zavijala okrog vogalov, na Runarskem so po-kale puške, regljale strojnice. Vmes so se čule eksplozije ročnih bomb. Daleč naokrog si videl ognjeni sij. Zgodaj zjutraj sem srečal komandirja Viktorja v neki kotanji. Tu je bilo tudi nekaj naših raňencev. »Nismo povsem uspeli,« je govoril in si drgnil premrle ude. Potem je nekdo pripomnil: »Viktor, ti si jih precej poslal na »oni svet«. Kdor je pomolil glavo iz obzidja, ne bo več služil v protikomunistični milici (MVAC).« Viktor se je samo smehtjal in zadovoljen začel čistiti daljnogled pri puški. »Ti vražji zaslepenci, kdaj se bodo sparmetovali, verjetno nikdar. O, če bi mi imeli težko orožje, bi ta postojanka bila popolnoma uničena pa tudi druge na Notranjskem in Dolenjskem,« je menil komandir Viktor.

Dolga kolona borcev je zapustila zborni mesto. Nosili smo ranjence. Po nekaj urnem pohodu smo se ustavili in se razmestili v zaselkih Petrinici, Kržetci, Janeži in drugod. Naša cdinica se je ustavila v vasi in čakala, da smo ji določili mesto za potišek. Z Viktorjem sva odprla neki skedenj, poln sena. »Tu se bodo lahko vsi odpočili,« sva strinjala. »Po-klici borce, naj pridejo sem-kaj, da se odpočijejo, jaz pa bomo uredil glede straže,« je dejal. »Druga četa, zbor!« sem začkal. Tedaj je prišla pred skedenj starejša ženska, lastnica gospodarskega poslopja. Slíšala je, kaj sva govorila. Kaj, cela četa bo spala na našem skedenju, vse seno nam bo ste pokvarili! je vpila. Potem pa je iznenada postala rado-vedna. »Koliko pa vas je v četi? Od kod ste prišli? Ste vsi oboroženi? Boste dolgo ostali tu?« Mati, zakaj pa to sprašuješ! je rezko dejal Viktor. »Morda vam je gospod župnik naročil, da ga obvestite, če so k vam prišli partizani, koliko jih je in kako so oboroženi.«

Ženska je prebledela in hite-la zatrjevali: »Oh, nič, nič mi ni bilo naročeno, jaz sem kar tako vprašala o teh stvareh!«

Z Viktorjem dolgo nisva mogla zaspasti. »Boš videl, da bo kmalu zaropotalo. V teh vaseh je mnogo belogardističnih družin. Prav gotovo jim bo na nek način uspelo sporoti najblžji italijanski in belogardistični postojanki, da se zadržujemo tukaj,« je govoril Viktor.

Dan in noč sta minila v miru. Potem pa so Italijani s topništom začeli obstrelijevati naše položaje. Granata je priletela v hišo, v kateri je bil

štab brigade. Drobec topovske granate je končal življenje komisarju Prleku. Zapustili smo te zaselke in krenili na Travno goro.

Z Viktorjem sva se ločila. Bil sem imenovan za namestnika bataljonskega komisarja in naš bataljon je bil določen, da se priključi Dolometskemu odredu. Viktorja sem spet srečal po zlomu fašistične Italije. Bil je na komandi mesta Stari trg, kasneje pa so ga določili v komando mesta Velike Lašče. V letu 1944 sem povprašal po njem in izvedel:

»Viktorja ni več. Sovražnik je iznenana napadel komando mesta, ki je bila razmeščena v naselju Mački blizu Roba. Borci so se hrabro branili, to-

da sovražnik je bil v premoči. Viktor je storil vse. Bil je hudo ranjen in je z zadnjimi močmi streljal in podiral napadalce. S poslednjimi napori se je plazil dalje, proč iz obroča. Še je imel toliko moči, da je z rokami zakril zemljo in vanjo položil zaupne dokumente. Med njimi razpoznavne znake, določene od komande vojnega področja. Zravnal je zemljo in se spet plazil naprej. Spet strel in Viktor je izdihnil.«

V mojem srcu pa je ostal svetel spomin na komandirja Viktorja, na padega partizanskega junaka iz Loške doline, ki je daroval svoje dragocene življenje za našo svobodo.

Logarčkov Jože

Utrinki z Rakeka

Tujec, ki skozi zamrznjeno šipo vlaka prebira napis na postaji, brezbrinno zmigne z rameni nad čudnim imenom. Spominja na raka, ampak saj vode ni nikjer videti... Vlak se strese in drugačni prizori zaposlijo tujceve misli.

Rakek je zemljepisno na robu občine. Toda to ni posebno važno. Leži na pobočju hriba Srnjak. To je pa že važnejše, ker tistim, ki stanujejo pri vznožju,

teče voda dalj časa kot onim zgoraj. Tisti imajo v zameno višinski zrak in hrup vlakov.

Žal še ni bilo zgodovinarja, ki bi kaj povedal o preteklosti tega kraja. Naši spomini segajo nekako tja do časov »furmanstva«. Nekateri trdijo, da se Rakek danes ne razvija posebno hitro. Pravijo, da je bila železniška postaja (na železnico smo sploh ponosni) pred tridesetimi leti (Konec na 8. strani)

Sam Rakek sicer ni poznan po kakih večjih zanimivostih. Le tu pa tam bi lahko napravili take in podobne fotografije. Rakovčani so se sicer že privadili na ta znak. Kar škoda se jim zdi, da ni padlo toliko snega, da bi pobelli tudi njegovo črno obliče. Sicer pa, dragi bračci, kdor ugane kaj predstavlja znak, ki smo ga posneli pred pošto na Rakeku, naj to takoj sporoči pristojnim organom ObLO Cerknica, da bodo vedeli s katerim ga lahko zamenjajo

Utrinki z Rakeka

(Nadaljevanje s 7. strani)
večja kot je danes. Pa tudi glavna cesta, da je imela tedaj manj ukenj kot jih bo imela letos spo-

mladi. Glede na svojo tradicijo (oh, zlati obmejni časi!) in vse ostalo, smo skoro vsi Rakovčani prepričani, da bi bilo pravičneje

Košček raztresenega Rakeka

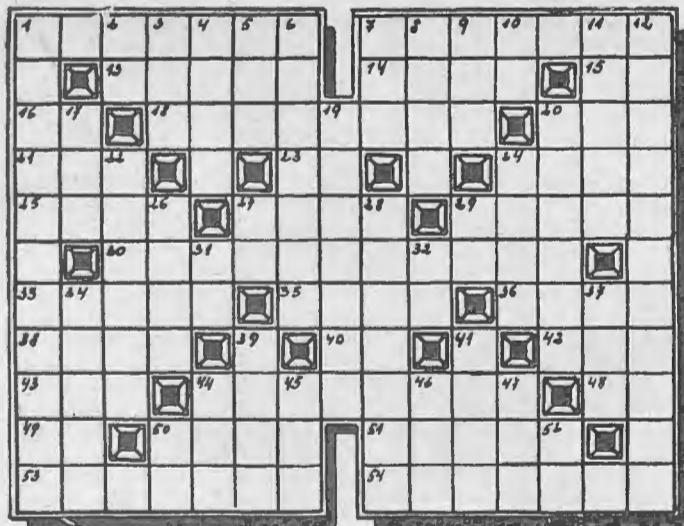
ROJSTVA, SMRTI IN POREKE

V letu 1962 se je na področju občine rodilo 250 otrok, in sicer: 118 moških in 132 žensk. Umrlo je 118 oseb, od tega 57 moških in 61 žensk. Poročilo se je 128 parov, od tega je bilo na matičnih ura-

dih v občini 92 porok in v Ljubljani 36 porok. Poleg teh so bili sklenjeni trije zakoni po pooblaščencu. Naravnii priрастek prebivalstva ostaja približno enak, ker je še vedno velika fluktuacija.

TaF.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. kraj na Notranjskem, 7. bodičasta rastlina, 13. vesoljno opustošenje, 14. izmeček, 15. 6. in 13. črka abecede, 16. kratica za račun, 18. francoski pisatelj, 20. podzemna žival, 21. prebivalec bratske republike, 23. kemični znak za aluminij, 24. vzdevek nekdanjega italijanskega diktatorja, 25. žabji glas, 27. ljubkovalno ime za sorodnik, 29. drevesni škodljivec, 30. prvoborec Cerknice, 33. žensko ime, 35. nedoločni zajmek, 36. žensko ime, 38. opis, 40. glasbena nota, 42. ženski glas, 43. električna struja, 44. slovenski pisatelj (basni), 48. enaka samoglasnika, 49. kemični znak za američij, 50. žensko ime, 51. igra s kartami, 52. hiter, nagnel, derot, 54. sosednja dežela.

NAVPIČ: 1. področje Hrvatske ki meji na našo občino, 2. začetnici imena in priimka znanega ameriškega filmskega igralca (Jez na Pacifiku), 3. pasji lajež, 4. osamljena vasica sredi Cerkni-

škega jezera, 5. domača žival, 6. želetnik, 7. veznik, 8. igralna karta, 9. rimski pozdrav, 10. kemični znak za kalcij, 11. ljubkovnalo žensko ime, 12. odločitev med dvojim, 17. mali zajedalec, 19. rusko moško ime, 20. okrogla streha, 22. skupno ime za dežele ob Baltiškem morju, 24. partizansko ime legendarnega naravnega heroja z Blok, 26. tečaj, 27. 1. in 23. črka abecede, 28. grdo govorniti, 29. avtomobilski znak za Kraljevo, 31. pritrdilnica, 32. kratica za ameriški izraz »že v redu« (okay), 34. vonj, duh, 37. tovarna lesnih izdelkov na Notranjskem, 39. notranjski pisatelj, 41. preprčevanje v neko stvar, 44. moško ime, 45. industrijska rastlina, 46. električna merska enota, 47. kraj na Primorskem, 50. osebni zajmek, 52. veznik.

Med izžrebane reševalce bomo razdelili tri denarne nagrade po 1000 din. Rok za dostavo izpolnjениh križank je 15. februar.

LT

in sploh mnogo bolje, če bi bil Rakek središče občine (namreč bolje — za Rakek).

Mnoge stare hiše bi morda zavedle koga na misel, da je Rakek preživel vojno brez večjih izgub. Pa ni tako. Morda so bila tista leta najtežja v zgodovini Rakeka, gotovo pa so bila najslajnejša. Številna imena v marmorju na spomeniku strmišča v gole veje nad seboj.

Dnevi na Rakeku umirjeno polzijo v preteklost. Redkokdaj se zgodi kaj razburljivega. Opravljam rad, pa smo zadnji čas v zadregi, ker ni nič posebno zanimivega. Vse je že staro in objedeno. Prevarani soproti, kozurni zakoni, izgube devištev — vse, prav vse je že »strokovno« obdelano. Zato ni nič čudnega in v taki suši celo docela opravičljivo, če si kdaj kdo tudi izmisli kakšno zares »slastnos novico. Pravijo, da će bi na Rakeku prenehali prodajati črno kavo, bi bilo tudi opravljanja mnogo manj...

V kulturni dejavnosti so zlasti časi že daleč v preteklosti. Nekoc: dramske premiere, reprize, publike, navdušenje... Danes pa priredi prosvetno društvo že več veselic kot drugih prireditiv. Veselice pa na Rakeku vedno uspejo. Tja pridejo vedno tri vrste ljudi: tisti, ki plešejo, tisti, ki pi-

jejo in tisti, ki vse to opazujejo, da bodo imeli naslednji dan kaj govoriti. Vsi pa se zabavamo in to je konec koncov edino važno, ali ne?

Tudi športu so se naši predniki bolj posvečali. Športni objekti vidno propadajo. Streška koča v Delah s svojo preluknjanom streho niti zaljubljencem ne nudi več ugodnega zatočišča. Denarja ni... Ali pa idealizma? Pa kaj bi, imamo pa preteklost bogato, ki je drugi nimajo!

Ko se sonce spusti nad Plavino in dobijo lipe na postaji dolge sence, je na Rakeku najlepše. Vozači iz Ljubljane in Postojne so se vrnili domov, avtobusi so odpeljali in vsepovod je mir. Le včasih se zaziblje v zraku pisk lokomotive in vlak, ki pa vznemiri samo še prometnika.

Pred postajo dekletca s poldružim desetletjem čakajo prvo ljubezen. Luči v Škocjanovem bifeju vabijo. Imajo gramofon in dobro vino, ki ga še nismo vajeni. Harmonika v glasbeni šoli boječe kliče otrocke Pireja. Samojen lepak na slaćičarni vabi na mladinski ples. Telovadnica je pričala luč. Žogica, za namizni tenis bo rezala mrzli zrak...

Zvečer bo kino. Ker ni na sprednu Prodajalka vijolci, bo dvorana skoraj prazna. Dane Mazi

Devize na cesti. Preko Rakeka se razvija že leta vsakodneven tranzitni promet pitanih govedi. Tu di hladni januarski dnevi niso mogli zaustaviti donosne kupčije za kmetovalce in družbo

KINO

KINO CERKNICA: 2. februarja ob 19.30 in 3. februarja ob 17.30 romunski film NA VALOVIH DONAVE, 3. februarja ob 10, 15. in 20. uri francoski barvni CS film MEČ MASČEVANJA,

7. februarja ob 19.30 francoski film NE POKOPAVA SE V NEDELJO, 9. februarja ob 19.30 in 10. februarja ob 17.30 sovjetski film ISKANJE AVRIKE,

10. februarja ob 10., 15. in 20. uri italijanski barvni CS film TEROR BARBAROV, 14. februarja ob 19.30 uri italijanski film NOČ,

16. februarja ob 19.30 uri in 17. februarja ob 10. in 17.30 uri sovjetski film TIGRI POTUJEJO,

17. februarja ob 15. in 20. uri ameriški barvni CS film PLAVI ANGEL, 21. februarja ob 19.30 uri italijanski film DEKLE S KOVČKOM,

23. februarja ob 19.30 uri in 24. februarja ob 10. in 17.30 uri angleški film SOS PACIFIK, 24. februarja ob 10. in 17.30 uri

francoski barvni CS film BABETTE GRE V VOJNO, 28. februarja ob 19.30 uri jugoslovanski CS film ABECEDA STRAHA.

KINO STARI TRG: 2.—3. februarja angleški barvni CS film »BEATRICA ČENČI«, 6. februarja jugoslovanski film »PLES V DEŽU«, 9.—10. februarja ameriški barvni CS film »VOZOVNI NA ZAHOD«, 13. februarja ameriški barni film »POVABILO NA PLES«, 16.—17. februarja slovenski film »VELELICA«, 20. februarja romanski film »OPROSTITE, NA PAČNA ZVEZA«, 23.—24. februarja amer. barvni CS film »MOŽ, KI GA NIKOLI NI BILO«, 27. februarja amer. film »POLKOVNIK IN JAZ«.

Predstave: v sredo in soboto ob 19. uri, v nedeljo ob 15. in 19. uri